

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Kolek (štampelj) zneso vselej 30 kr.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Velja do konca tekočega leta po pošti in v Ljubljani na mesec — 80 "
posamezne številke po — 7 "

Vredništvo je na stolnem trgu hiš. št. 284.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija v Blaznikovi tiskarnici na Bregu.

Izhaja

po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto

VABILO

k naročevanju na

„SLOVENCA“

za leto 1874.

Po sklepu odborovem bode „Slovenec“ po novem letu izhajal kakor doslej po trikrat na teden, da pride vgoden čas, ko se bode v dnevnik spremenil.

„Slovenec“ velja:

Za Ljubljano:

Na dom pošiljan za celo leto	9 gl.	— kr.;
„ „ „ „ pol leta	4 „	50 „
„ „ „ „ četrt leta	2 „	30 „
„ „ „ „ en mesec	—	80 „

V tiskarnici sprejeman:

Za celo leto	8 gl.	40 kr.;
„ pol leta	4 „	20 „
„ četrt leta	2 „	10 „
„ en mesec	—	70 „
posamezne številke	—	7 „

Po pošti:

Za celo leto	10 gl.	— kr.;
„ pol leta	5 „	— „
„ četrt leta	2 „	50 „
„ en mesec	—	90 „
posamezne številke	—	8 „

Posamezne številke se dobivajo tudi pri bukvarjih: gg. Ničmanu, na Starem trgu, in pri Kremžarji, zraven čitalnice.

Naročnina naj se pošilja do opravništva (administracije) „Slovenca“, na Starem trgu hiš. št. 163 pri g. Jož. Jeriču, župn. v pok. (Odda se tudi lahko pri bukvarju g. Ničmanu, kateri je tam blizu.)

Naročnina se pošilja najceneje po poštnih nakaznicah (Postanweisungen).

Tudi vabimo častito občinstvo, da se poslužuje našega inseratnega oddelka in to tem bolj, ker je naš list med vsemi slovenskimi listi že zdaj najbolj razširjen.

Vredništvo.

V Ljubljani 27. dec.

Ko so na Češkem meseca septembra t. l. obhajali devetstoletnico Praške nadškofije, povabili so bili tudi tukajšno katoliško družbo, da se vdeleži te pomenljive svečanosti. Odbor je bil sklenil Čehom poslati vošilno adresu, pisano v slovenskem in latinskem jeziku, in naprositi kakega gospoda, da se poda v Prago in kot zastopnik katoliške družbe vdeleži se slovesne devetstoletnice. G. kanonik Urh je prevzel to nalogo, in je v Pragi, kakor smo že poročali, prav možato in častno zastopal slovensko ljudstvo. Pred nekaj dnevi došlo je

gospodu predsedniku katoliške družbe grofu Wurmbrandu česko in latinsko pisano pismo, v katerem se Čehi Slovencem zahvaljujejo za prijazen spomin in za vdeležitev pri devetstoletnici. To pismo se tako-le glasi:

Predragi bratje!

Z radostnim navdušenjem se zdaj spominjamo veliko-lepih slavnosti, krete nam je meseca kimovca pripravil Gospod, da bi se razodelo mišljenje ljudstva, da bi se pokazala prizadevanja prijateljev in neprijateljev naših. Narod česki je dokazal, da se hoče tudi v prihodnje stanovitno držati one cerkve, koja mu je prinesla prvo podlago prave omike, koja ga je odgojevala devet stoletij z materinsko ljubeznijo, delé mu v preobilnosti dobrote od Kristusa ji izročene. Ako je bila živa vdeležitev najbližjih naših sorojakov iz Češkega, Moravskega in Šlezkega za nas že jako prijetna, tem više smo morali ceniti nenavadni dokaz Vaše blagovoljnosti in bratvske ljubezni, ktero ste skazali ne samo pismeno z besedami, ampak tudi s poslanjem posebnega zastopnika, veledostojnega kanonika Urha.

Vsled tega sijajnega dokaza vzajemnosti slovanske in kristijanske ljubezni čutila se je katoliška beseda v svoji seji 10. listopada dolžno, da se slavnemu katoliškemu društvu za Kranjsko najsrčneje zahvali za iskreno sočutje, ktero ste razodeli pri naši jubilejni svečanosti. O da bi nam Bog dal dočakati tega, da bi živa vera zopet močne korenine pognala med vsemi plemeni velike rodbine Slovanske, da bi na ti nerazrušljivi podlagi vzajemno trdno združeni pribojevali si one pravice, ktere so nam tako silno potrebne na korist Cerkve in naroda. Prav dobro vemo, da morate tudi vi, dragi bratje, neprenehoma stati na straži in boriti se zoper škodljivce razne vrste. Pa to osodo posebno v ti dobi delijo z Vami vsi katoličani, delimo jo tudi mi v kraljestvu českem. Toda Bog, kteri je tolikrat blagovolil oslaviti svojo cerkev nazadnje z zmago, gotovo ne zapusti nas zdaj v svetem našem boju, ampak dodeli nam moč in pogum, da bi zvesto in neustrašeno stali pri njegovi sveti cerkvi.

Osrečuje nas, predragi bratje, zavest, da nismo osameli v svojih prizadevah, ampak da ste Vi enakih misli z nami, in želimo, da bi nas zveza vzajemne ljubezni vedno ožje z Vami družila. Vsemogočni Bog blagoslovi vsa Vaša dela in daj, da bi se Vam posrečilo vspešno izvršiti med narodom Slovenskim, kar se trudimo vresničiti mi v deželah česko-moravskih, navdihnjeni z ravno tisto mislijo, kakor Vi. Zdravstvuje in sprejmise s prisrčno zahvalo zagotovljenje nepremeljive ljubezni naše bratvske!

V Pragi 11. listopada jubilejnega leta 1873.

Dr. M. Karlaeh, Karol grof Schönborn.
podpredsednik.

Politični pregled.

V Avstrijskih deželah.

— Uradni listi trdijo, da denarni minister za zdaj še ne bo na posodo vzel od državnega zbora mu dovoljenih 80 milijonov, ampak, kadar bode naj hujša sila.

— V Predarelskem deželnem zboru je poslanec Thurnherr 23. t. m. stavil predlog, da naj deželni zbor oporeka temu, da so se neposredne volitve v državni zbor vpeljale brez porazumljenja z deželnimi zbori. Predlog se je izročil posebni komisiji in bode 2. januarja prišel v obravnavo.

— Česki deželni zbor je 20 t. m. izrekel, da zgubi razun mladočeskich poslancev, ki so sami odstopili svoje mandate, tudi še 20 drugih českich poslancev, ki se branijo priti v deželni zbor.

— Sladkovsky, vodja mladočehov, dobil je od Kolinskih volilcev nezaupnico, ktero „Pokrok“ objavlja, ki ob enem poroča, da bodo onih šest poslancev, ki so glasovali za to, da se gre v zbor, pa se svojim mandatom niso odpovedali, zopet priporočili za kandidate. To je od staročehov modro in pametno. S tem pokažejo da spoštujejo lastno prepričanje poslancev, da pa ob enem tirjajo složno postopanje vsih narodnih mož. — Čeh pripoveduje, da so prošnje za oproščenje Skrejšovskega iz kabinetne kancelije šle k ministerstvu prava, od onod zopet do višje sodnije, od višje sodnije pa k sodnji, ki je Škrejšovskega obsodila. Ta je izrekla, da pri obsojencu ni tistih pogojev, ktere so v cesarskem pismu od 2. decembra za pomiloščenje imenovane, in da drugih vzrokov tudi prošnje ne naštejejo. Razun tega je Skrejšovski še le prav malo časa svoje kazni prestal, zato so se prošnje prosilcem nazaj dale.

— V Trstu sta bila pri volitvah za mestni odbor v I. volilnem redu 23. t. m. izvoljena ustavoverna kandidata dr. Blasoletto in vladini svetovalec dr. Wittmann.

— V Zagrebskem zboru je predsednik Živkovič 23. t. m. poročal, kako so cesar sprejeli hrvaško deputacijo, koja jim je za 25letnico čestitala. Potem je ban zbornici naznanil nekaj potrjenih postav in ob enem predložil načrte nekterih novih postav. Seja se je bila nenadoma sklicala, da se je delo razdelilo raznim komisijam; kadar bodo te končale svojo nalogo, se bode zbor zopet sklical.

Vnanje države.

Pruski cesar Viljelm čezdalje bolj boleha; morda bo šel kmalu za Kavurjem in Napoleonom, ki sta pred njim britkost napravljala papežu in katoliški cerkvi.

Laška. Med tem ko Viljelm peša in slabi se pa Pij, ki so dosti stareji od njega, počutijo

izvrstno. 15. decembra so se jim poklonili generali raznih redov, katerim so izrekli upanje, da bode katoliška cerkev kmalo zmagala. Bogu ni treba ravno čudežev delati, da se otrese sovražnikov in reši sv. cerkev, nenadoma eden za drugim zginjujejo iz tega sveta, zdaj le še Bizmark šari in rogovili, a tudi on maščevalni roki božji ne bo odšel. Milost, s katero Bog varuje Pija IX., zvestim katoličanom daje upanje, da ga Gospod ohrani za tega del toliko časa, da mu bode na koncu dni dal viditi zmago svete katoliške cerkve.

V Francoski narodni skupščini je general du Temple interpeliral vlado o francoskem poslancu pri Laškem kralju v Rimu. Skoraj vsa desnica bila je nevoljna zaradi te interpelacije, ki se bode v zbornici obravnavala še le po dovršitvi postave o imenovanju okčinskih načelnikov (méröv). Fourcand je interpeliral kupčijskega ministra o pogodbi sklenjeni s cesarico Evgenijo; minister je odgovoril, da se bode reč predložila zbornici, če bi jo pa zbornica ovrгла, izročila se bode sodnji.

Iz Španjske se poroča, da so Karlisti republikanskemu generalu Morionesu pot zaprli. Brž ko ne, se bode obrnil proti morju in svoje ljudi spravil na barke, da jih obvaruje pred daljnimi napadi Karlistov. Ves njegov trud zatreti Karliste, je bil tedaj zastoj.

Iz Amerike se izve, da Španjska ne bode pozdravila (salutirala) Amerikanske zastave. Jetniki, ki so bili vjeti na lediji „Virginus“, bodo prišli pred sodnijsko preiskavo.

Domače stvari.

(Popravek.) V našem zadnjem listu št. 30 se je v vvodnem članku: Iz Ljubljane 24. dec. na drugi strani v drugem predalu v vrsti 41. vrnila neljuba pomota. Ondi namesti: „Pač bi se pa to utegnilo zgoditi“ beri: „Pač bi se toga utegnila zbuditi“.

(Dr. Razlag) dobil je te dni z Gorenjskega nezaupnico, katero je podpisalo 65 mož, kateri so dr. Razlaga volili v Kranjski deželni zbor. Nameravali so poslati mu jo že takrat, ko se je v deželnem zboru ločil od narodne večine; a ker so vedno še upali, da se bode dr. Razlag otresel mladoslovenskih svojih prijateljev, o katerih je neprenehoma trdil, da nima z njimi nikakoršne zveze, odlašali so ž njo do zdaj, ko ni nobenega dvoma več, da dr. Razlagje vdeležen mladoslovenskega početja. Prihodnjič prinesemo to nezaupnico, v kateri Gorenjski volilci opomnijo dr. Razlaga, da naj svoj mandat položi.

(Vera in pamet) ali razodenje božje v naravi. Spisal B. Milinski. Založil Stergar.

Tako se zove najnovejša knjižica. Solnce modrosti je začelo vzhajati Slovincem, kajti pisatelj obljubuje, da bo še obsirnejše o tem pisal, ako se brošurica dopade. Upamo, da ne bo treba, ker take bedarije se še niso tiskale na Slovenskem. Naslov bi se bolje glasil: „Vera in nespamet ali razodenje mladoslovensko iz narodne tiskarne“. Obžalovanja vreden je B. Mislinski, ki je načelkal toliko „nesmislinskih“ reči. Knjižica mrgoli blasfemij. Ko bi Mislinski samo nekoliko katekizma znal, bi kaj tako brezumnega ne dal med svet. S kratka, njegovo novorojenče je: ein gedruckter Unsinn. Če se nam bode zijubilo, bomo še enkrat o njem spregovorili.

(Tresk) je udaril med šolsko mladino, da je bežala iz šole in iz mesta, dasiravno je ni

nihče pobil; „živele koze“, pravijo, so klicali veseli mladiči. „Prav je“, pravijo tretji, sej smo potrebni počitnic; kar so nam vzeli četrtak, ga ni poštenega oddihljeja, in res se ne ve, kateri so nenadjanih šolskih praznikov bolj veseli, učitelji ali učenci. Le dva gospoda neki nista zadovoljna, s tako dolgimi počitnicami in sicer ravno tista, ki sta naj več pripomogla, da je četrtak nehal biti prosti dan. Ali bi ne bilo dobro, da bi se zopet raji vpejlale počitnice ob četrtkih, nego da se pot odpre taki nerednosti, ktera le bega mladino?

Razne novice.

— „Besednik“ poroča, da je prišlo za razpisane nagrade družbe sv. Mohora 20 rokopisov. Za darila prve vrste tekmuje 8 rokopisov, za darila druge vrste pa 12. — „Besednik“, lastnina rodbine r. Janežiča, znanega pisatelja, vabi za prihodnje leto vse rodoljube k obilni naročbi. Posebno se priporoča kot organ družbe sv. Mohora. Stane samo 2 gld. na leto.

— Pravda „Fra Galdino-va“ — pravo ime mu je Don Cassiano Decol — sodelovalca pri goriškem časopisu „Eco del Lit.“, ktere ga je „Isonzov“ vrednik tožil zaradi razžaljenja časti, se je vršila 12. in 13. t. m. pred porotniki. Zagovornik Fr. Galdinov je bil dr. Tonkli. Porotniki so ga enoglasno krivega spoznali in obsojen je bil na 100 gld. globe, in 100 gld. pravnih stroškov.

— „Vienac“, hrvaški lepoznavski list, pri katerem sodelujejo mnogi hrvaški pisatelji, bo z novim letom donasal izvirne slike zaslužnih mož, pisateljev, banov, gradov, i. t. d. — Izhaja vsak teden in stane 7 gld. — Tisk in papir sta krasna, oblika velika 4^o.

— V seji filologično-historičnega razreda jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti tolmačil je kanonik dr. Rački star napis kamnjene plošče, najdene v Dalmaciji. Dr. Rački tudi izdeluje „Zbornik“, ki bo obsegal za hrvaško povestnico znamenite listine, ki se hranijo po raznih arhivih trojedine kraljevine.

— Iz prijateljskega pisma se nam naznaja, da je g. Miroslav Tomec, dasi posestnik in organist v Šent-Vidu nad Ljubljano, vedno še marljiv slikar in da je ravnokar zgotovil izvrstno podobo sv. Petra za Poljane v Istri. Bil je, kakor znano, pred nekaj časom v Monakovem v umetnijski akademiji, kjer se vadi zdaj in vrlo napreduje tudi g. Martin Umek, brat ranjkega Ant Umeka. Podpira ga posebno g. vitez Gutmansthal. Od majnika t. l. ostane na akademiji v Monakovem še do spomladi prihodnjega leta, in kakor nadejalna mlada Šubica, eden sedaj še v Benetkah, eden na Dunaju, bode poleg M. Tomca svesto tudi M. Umek slovenski domovini na čast in v prid na polji umetnijskem.

— Cesarica Elizabeta je podarila 500 gld. za apostoljski misijon v Rumeniji in Bulgariji. Cesarica Marija Ana pa 4000 gld. za zidanje samostana usmiljenih sester v Visovicah na Moravskem.

— Tolažba Bismarku. Ob spodnjem Renu se je razprodalo zadnje enciklike v osmih dneh nad 25000 iztisov.

— Francoski kupčijski minister je naznanil v narodni zbornici, da je Francozka letos za 500 milijonov blaga več izvozila, kakor v najugodnejših letih cesarstva.

Umrlj so:

19. dec. Matija Koren, deželni poslanec itd. 71 l., za mrtvoudom. — Jakob Zalar, delavec, 63 l., za pljučno sušico.

20. dec. Elizabeta Lugek, vdova c. k. drž. bukvodje, 54 l., za pljučnico.

21. dec. Julijana Rak, kondukterski otrok, 10 dni, za božjastnim krčem.

Telegraafske denarne cene

27. decembra.

Papirna renta 69.10. — Srebrna renta 74.50. — 1860letno državno posojilo 103.—. — Bankine akcije 996 — Kreditne akcije 228.25. — London 113.60. — Srebro 108.50. — Ces. kr. cekini —.—. — Napoleon 910 1/4.



Jože. Zakaj si tako zamišljen, Tine?

Tine. Ej, tisti vražji „Brencelj“ me jezi. Sem že mislil, da ga bo z novim letom konec.

Jože. O, ne bo ga ne, marveč brečal nama bo še dalje memo ušes, ker ravno naznanja v št. 19, 20. in 21., da bo ostal pri stari ceni in veljal 3 gld. za celo leto, 1 gld. 50 kr. za pol leta in 80 kr. za četrto leto.

Tine. To je jako nizka cena in vtegne ljudi zapeljati, da si ga naroče kar na tisuče.

Jože. Tega se je res bati. (22—1)

Na prodaj je:

1. Več posodja: a) sodov iz trdega, b) barigelj iz mehkega lesa, z železom obitih in v dobrem stanu. Če se roba skupaj vzame, se utegnejo dobiti prvi po 1 gl. 60 kr., drugi po 70—80 kr. — Tudi nekaj drugega pohišja: miz, stolov, dolgih miz za na vrt itd. se dobi po spodobni ceni.

2. Njiva na Ljubljanskem polji precej ukraj magazinov, 1 kos skupaj do 4 oral (johov) s kozolcem 8 štantov — vse skup za kacic 2500 gld.

3. Travnik na Brezovici, ki je od Škandrovega zemljišča, pri stražnici (vahtnici), kjer gre železnica preko, — za kacic 1100 gld. Če bi bila precej gotova plača, morebiti še kaj manj.

Kdor želi pod roko kaj teh reči kupiti, zvé bolj na tanko v Št. Peterskem predmestju hiš. št. 90. (21—1)

Dobi se pri gospod G. Lercherju v Ljubljani:

Der Universal-Dolmetsch,

oder

Eine Sprache für alle Nationen des Erdkreises.

Ein passigraphisches Werk mit 2000 Wurzelwörtern und 200 Bildungsfällen. Slovnic tega jezika se je zvnaj 200 izpeljavnih oblik moč naučiti v nekoliko urah; in kdor to zna, je zmožen z vsakim izobraženim človekom, ktere ga kolj jezika se pismeno porazumeti, če bi tudi nobeden izmed nju ne znal drugega jezika, ko svoj rojstni jezik, če le vsak izmed nju to knjižico na podlagi svojega jezika izdelano v rokah ima in slovnic do dobrega zna. Cena ji je 25 kr. nov. denarja. (20—1)

Natisnili Blaznikovi dediči v Ljubljani.